

FME ROEPT HET KABINET OP DEELTIJD-WW IN TE ZETTEN

Noodmaatregelen coronavirus

11 maart 2020

1. Impact coronavirus Nederlandse technologische industrie

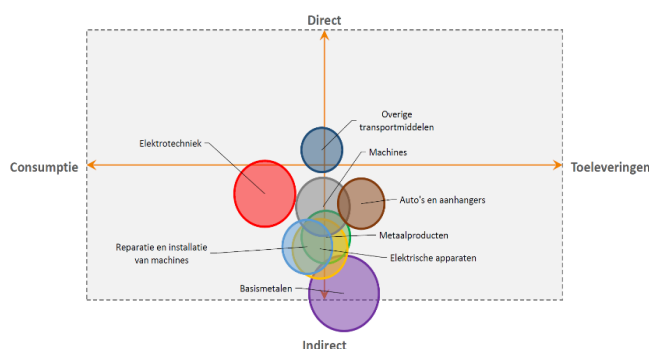
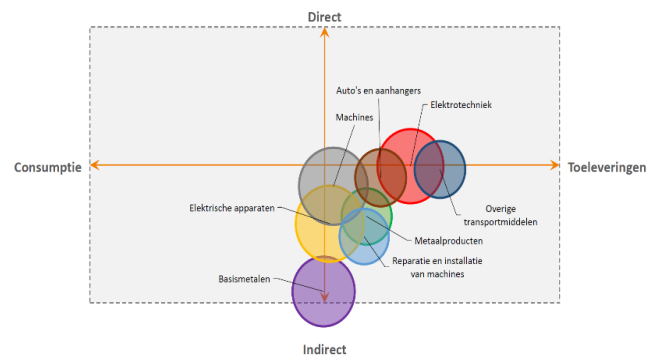
De Nederlandse technologische industrie is sterk vervlochten met internationale waardeketens. De productie van de Nederlandse technologische industrie is namelijk enerzijds afhankelijk van buitenlandse toelieferingen van halffabricaten en anderzijds van de buitenlandse consumptie van eindproducten. De uitbraak van het coronavirus zorgt ervoor dat beiden onder druk komen te staan. Vooral de gevolgen van uitblijvende leveringen kan groot zijn, want zonder alternatieve leveranciers kan de gehele waardeketen vastlopen met alle economische gevolgen van dien. Dit raakt de eindproductie van onze leden (direct effect) maar ook de productie van halffabricaten voor de eindproductie in andere landen (indirect effect). Doordat de Nederlandse technologische industrie veel importeert en exporteert uit landen als China en Italië, heeft het coronavirus een grote impact.

China

De economische verwevenheid met China is in vergelijking met het SARS-virus in 2003 met een factor vier gestegen. De impact van de Chinese markt op de global value chain is daarom groot. Eind januari 2020 lag de productie in de getroffen provincie Hubei en omliggende provincies stil. Het gevolg hiervan is een haperende toeleverketen dat met name de aanvoer richting de elektrotechnische industrie en machine industrie treft. We zien nu dat productie weer voorzichtig op gang komt, maar de logistieke situatie is nog steeds zwaar verstoord.

Italië

Italië is een belangrijke toeleverancier van technologische producten. Ook vormt Italië een belangrijke afzetmarkt. Producten als basismetalen (10,2%) en elektrotechnische producten (7,9%) zijn belangrijk in de handelsrelatie met Italië.

2. FME-meldpunt coronavirus

Vanwege de uitbraak van het coronavirus heeft FME eind januari een meldpunt ingesteld om de effecten van het coronavirus op de bedrijfsvoering en business te monitoren. Later is het meldpunt ook ingezet als informatiepunt richting ondernemers. Dagelijks wordt dit informatiepunt door honderden ondernemers geraadpleegd. De binnengekomen meldingen richten zich op de volgende onderdelen: productieproces, personeel & organisatie en evenementen. De antwoorden op vragen van ondernemingen worden vermeld in de FAQ op de FME-website.

Productieproces

De technologische industrie afhankelijk van onderdelen uit andere landen. Het virus zorgt ervoor dat deze onderdelen beperkt, vertraagd of helemaal niet worden geleverd. Directe gevolgen hiervan zijn: kosten vanwege het niet behalen van levertijden, omzetzakking vanwege productie stilval en financiële risico's rondom bedrijfscontinuïteit. Concrete meldingen die we bij het meldpunt binnen krijgen zijn:

- "Een leverancier van heftrucks dreigt verschillende onderdelen uit Azië te laat te verkrijgen waardoor wij de oplevertermijn niet halen. Als deze trucks niet op tijd geleverd worden dan brengt dit veel economische schade met zich mee"
- "Eén van onze bedrijven komt binnen enkele weken stil te liggen. Op deze bedrijfslocatie verdelen wij producten die in China geproduceerd worden. Als onze voorraad op is, dan stop het. De fabriek in China is aarzelend weer begonnen en we denken dat we over circa 10 weken weer spullen in Nederland hebben. Omdat de luchtvaart te duur is een zeevracht te lang duurt, overwegen zij spullen via de trein te sturen (met hogere kosten ten gevolg). We zijn aan het bekijken of werktijdverkorting aangevraagd kan worden"
- "Momenteel ondervinden wij problemen doordat Chinese fabrikanten kampen met personeelstekorten, maar ook door gebrek aan grondstoffen en onderdelen maken dat er niet of nauwelijks geproduceerd kan worden. Tevens zien wij dat fabrikanten forse prijsverhogingen aankondigen. Fabrikanten geven bovendien levertijden af die 6 weken langer zijn dan normaal"

Personeel & organisatie

Het coronavirus zorgt ook voor veel vragen bij ondernemers over de gezondheid van medewerkers. Hierbij gaat het voornamelijk over het wel/niet afvaardigen van personeel naar risicogebieden, vragen over loondoorbetaling, hygiëneprotocollen, etc. Concrete meldingen die we bij het meldpunt binnen krijgen zijn:

- "Ons bedrijf verleent onderhoudsdiensten aan installaties. Deze dienst zal gedeeltelijk of geheel stilvallen doordat het niet verantwoord is om deze mensen naar risicogebieden te sturen. Onderhoudswerkzaamheden kunnen natuurlijk niet vanuit huis worden gedaan, dit is een inkomstenbron die hierdoor wegvalt. Als dit wegvalt, zullen wij werktijdverkorting moeten gaan aanvragen"
- "Een medewerker wil op vakantie naar noord Italië (tot dan toe oranje reisadvies). Het bedrijf hanteert de regel dat de medewerker twee weken daarna niet op werk mag komen. Volgens RIVM is quarantaine pas nodig als een medewerker na zo'n reis ook ziekteverschijnselen vertoont. Moet het bedrijf het loon doorbetalen in deze week?"
- "Een bedrijf uit Brabant merkt dat veel werknemers zijn thuisgebleven of moeten thuis blijven, vanwege het coronavirus. Hij moet de salarissen van die werknemers doorbetalen. Nu zijn medewerkers uitvallen, valt de productie (deels) stil. Kan er eveneens werktijdverkorting aangevraagd worden indien er medewerkers naar huis gestuurd worden (ziek door Corona of preventief), en er door personeelstekorten 20% of minder geproduceerd kan worden gedurende minimaal 2 weken?"

Evenementen

Bedrijven investeren grote bedragen in het organiseren van evenementen. Effecten die ondernemers merken zijn enerzijds het compleet niet doorgaan van evenementen of anderzijds het doorgaan van een evenement in een afgeslankte vorm met een flinke afname van het bezoekersaantal en afname van het aantal exposanten op de beurs. Directe schade zijn deelnamekosten, reeds ingezette promotiegelden, transportkosten, etc. Zo is de belangrijkste technologiebeurs ter wereld, de Hannover Messe, verplaatst van april naar begin juli, wat voor sommige bedrijven al vakantie periode is. Ook de ESEF/Technishow is van maart naar begin september verschoven in verband met het coronavirus.

Concrete meldingen die we bij het meldpunt binnen krijgen zijn:

- “Het uitstellen van een evenement heeft een schadepost van €100.000, daarbij komt nog een omzetval. De te treffen maatregelen die nu worden voorgeschreven zijn vooral van toepassing voor grote bedrijven maar niet voor het mkb. Wij zien dat regeringen in Italië, Duitsland en Frankrijk al steunmaatregelen hebben getroffen naar bedrijven toe. Ook in Zwitserland kan op de Force Majeur beroepen worden. Het beleid van de Nederlandse overheid is significant anders dan in omliggende landen. Dit leidt tot veel verwarring en onduidelijkheid”

3. Wat vraagt FME?

Gezien de meldingen die wij binnen krijgen via het FME-meldpunt en een onderzoek naar economische maatregelen die getroffen worden in het buitenland pleiten wij voor de volgende drie punten: (1) Deeltijd-ww, (2) Compensatieregelingen en (3) Stimuleringspakket.

1. Deeltijd-ww

De openstelling van de regeling werktijdverkorting (WTV) voor gevolgen van het coronavirus kan op steun rekenen van FME, onze leden maken hier ook gebruik van. WTV is een calamiteiten-instrument en heeft zijn beperkingen. Om de economische klappen op te vangen en om kennis binnen het bedrijf te behouden (WTV kan maximaal 24 weken ingezet worden). pleit FME daarom voor een deeltijd-ww regeling die op de plank ligt voor crisissituaties, zoals het coronavirus. De Duitse regering heeft recentelijk aangekondigd dat het voor Duitse bedrijven makkelijk wordt om deeltijd-ww aan te vragen voor hun personeel. FME vindt dat de Nederlandse regering niet achter kan blijven en ook deeltijd-ww mogelijk moet maken.

2. Compensatieregelingen

Landen als Engeland, Ierland, Noord-Ierland en Schotland hebben het coronavirus toegevoegd aan de lijst ‘notifiable diseases’. Dit betekent concreet dat bedrijven in deze landen compensatie kunnen krijgen voor bijvoorbeeld annuleringen. Ook de V.S. hebben aangekondigd dat bedrijven worden gecompenseerd voor negatieve effecten van het coronavirus. In Nederland wordt het coronavirus bestempeld als ‘ondernemersrisico’ waardoor geen compensatie kan worden aangevraagd. FME is van mening dat Nederlandse bedrijven, net zoals in Engeland, Ierland, Noord-Ierland en Schotland, compensatie moeten krijgen voor de nadelige economische effecten door het virus.

3. Nationaal stimuleringspakket

Een stimuleringspakket is noodzakelijk om de Nederlandse economie draaiende te houden. Landen als Duitsland en Italië hebben bovendien een stimuleringspakket voor herstel van de nationale economie aangekondigd (respectievelijk 12,4 miljard euro in Duitsland en 7,5 miljard in Italië). De EU heeft recentelijk aangekondigd om de regels voor het verstrekken van staatsteun te versoepelen. FME verzoekt de regering om van de geboden flexibiliteit gebruik te maken en een stimuleringspakket te overwegen.

4. Wat doet FME?

- Voorlichting: via het FME-meldpunt (<https://www.fme.nl/nl/nieuws/meld-informatiepunt-coronavirus>) kunnen meldingen worden gemaakt over negatieve economische effecten. De binnengekomen meldingen worden van advies voorzien waarbij bijvoorbeeld wordt gekeken of bedrijven uit de FME-achterban elkaar kunnen helpen. Tegelijkertijd wordt het meldpunt ook gebruikt als informatiepunt voor ondernemers (deze is inmiddels 3.400 keer bezocht). Zo heeft FME een bedrijfsprotocol gedeeld waarin ondernemers duidelijkheid krijgen over de maatregelen die zij kunnen treffen voor hun onderneming (in totaal meer dan 1.250 keer gedownload).
- Juridisch advies: FME-bedrijven die hinder ondervinden van maatregelen of deze willen voorkomen, kunnen contact opnemen met de FME-advocaten. Ook wordt proactief juridisch advies op de FME-website gedeeld.
- Belangenbehartiging: FME staat in nauw contact met het ministerie van Buitenlandse Zaken en Economische Zaken en Klimaat en pleit daar voor de eerdergenoemde maatregelen. Daarnaast is met de Nederlandse ambassade in China afgesproken, dat complexe meldingen vanuit het FME-meldpunt gedeeld kunnen worden met de ambassade. Hierdoor borgt FME dat leden kunnen worden voorzien van kwalitatief goed advies.

Afsluitend

Mochten er naar aanleiding van deze position paper vragen zijn, dan kun je contact opnemen met Jeroen Neefs, Public Affairs adviseur van FME, jeroen.neefs@fme.nl, 06-53158493.